

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Milan Jaroš

Název práce: Zátoka sviní a její vliv na americko-kubánské vztahy

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Mgr. Lukáš Perutka, Ph.D.

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Bakalářská práce se věnuje značně probádané problematice vztahů Spojených států Amerických a Kuby po revoluci na ostrově v roce 1959. Za konkrétní cíl si pak klade zjistit, kdo byl zodpovědný za zpackanou invazi v Zátocě sviní v dubnu 1961. Bohužel, látka i její zpracování kolegou Jarošem jsou značně neoriginální. Už samotná volba tématu nebyla šťastná, ale jistě by se v jeho rámci dal uplatnit originální a přínosný přístup. Bez patřičných metodologických nástrojů a hlubšího obeznámení s problematikou (viz. níže) to ale nelze. Práce proto nedochází k žádnému zajímavému závěru, jen stroze konstatuje, že za fiasko na Kubě může Eisenhower, Kennedy a CIA, což bylo prokázáno již několikrát. **E**

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Jak již bylo zmíněno výše, práce postrádá originalitu a náročnost jejího zpracování je tak velmi nízká, neboť se tématu věnovalo nepřeborné množství autorů. U kolegy Jaroše pak postrádám jakýkoliv tvůrčí přístup a byť argumentuje poměrně logicky, je otázkou nakolik jde o jeho vlastní myšlenky, či převzaté ze sekundární literatury. Vzhledem k tomu, jak a z jakých zdrojů je text napsán, bych se přikláněl spíše ke druhé možnosti. Při čtení práce mi přišlo, že autor se ve zvolené problematice příliš neorientuje.

Struktura práce je chronologická a poměrně logická. Objevují se jen zbytečné pasáže, jako je například otázka dekolonizace, která s tématem souvisí spíše jen okrajově (strana 11). Kuba, jak známo, přestala být kolonií už v roce 1898 a její vliv na dekolonizaci Afriky se rozvíjel až po zkoumaných událostech.

Teoretický a metodologický přístup autor žádný neuvádí, pouze informuje v úvodu, že jde o případovou studii. Samotný text je ale pouze syntézou sekundární literatury a vychází z revizionistických principů americké historiografie 80. a 90. let. Jinými slovy se autor soustředí jen na Spojené státy a jakýkoliv možný vliv Kuby, neřkuli Východního bloku, na zpackanou operaci v Zátocě sviní naprosto pomíjí. Tento přístup byl ale v novém tisíciletí hned několikrát zpochybněn a také kritizován. Proč autor nevyužil metodologii tzv. internacionalistické školy je mi záhadou.

Pokud jde o prameny, autor v úvodu uvádí, že byly velmi přínosné – zejména odtajněné materiály z National Security Archive. Nechápu tedy, proč z každého z nich citoval pouze jednou na str. 14, 18. Případá mi spíše, že jsou zmíněny čistě proto, aby práce nebyla založena jen na sekundární literatuře a jejich studiu se autor příliš nevěnoval. Kromě toho existují i další odtajněné a digitalizované materiály o Zátocě sviní: FOIA, kde jsou záznamy přímo od CIA, a pak FRUS, kde se řeší diplomacie. Jejich vytěžení by určitě práci dodalo potřebný rozměr.

Výběr a práce sekundární literaturou je pro mne hlavním kamenem úrazu celého textu. Fakt, že student ve třetím ročníku není schopen dohledat a využít relevantní práce, je na pováženou. M. Jaroš ale nekriticky přijímá fakta z knih, které by se snad ani ve studentských pracích neměly objevit. Ačkoli v úvodu ujišťuje: „Problematice americko-kubánských vztahů se věnuje mnoho autorů, a proto nebylo složité najít zdroje vhodné pro psaní této práce.“ (str. 2), považuje za vhodné z těchto mnoha autorů vybrat zrovna novinářku Anne Gayerovou a její práci s tabloidním titulem Fidel Castro: partyzánský princ. Obdobně čerpá z knih vydaných u podezřelých nakladatelství jako BB Art, Levné knihy a Větrné mlýny. Přitom existuje mnoho autorů, kteří se Kubě v našich podmínkách věnovali a jejich práce jsou velmi ceněné: Vladimír Nálevka, Josef Opatrný, Hana Bortlová, Jaroslav Fiala. A to raději ani nemluvím o zahraničních autorech: namátkou Hal Brands, Lars Schoultz, Walter LaFeber, Robert Quirk, Peter H. Smith a další. Je potom nasnadě, že autorův výklad některých dějinných událostí působí zmatečně (str. 3-6), že se dovolává Monroeovy doktríny, aniž by si o ní něco vůbec zjistil, a že jeho závěry jsou natolik známé a očividné, že je v práci omílá stále dokola. **F**

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Po jazykové stránce je práce na adekvátní úrovni. Objevují se jen některé gramatické, případně faktografické chyby:

Strana 6 - Především pak v právě v, ...odpůrci ... se neprojevíly...

Str. 12 – chybná shoda podmětu a přísudku: Jako proti Batistovy

Str. 14-15 – označování Kennedyho za prezidenta, přitom byl jen zvoleným prezidentem (President-elect)

Strana 21 – opakování slov - Stejně jako se dá připisovat vina CIA a podcenění Castrova **vlivu**, tak nejde opomenout ani **vliv**, který na operaci měl prezident Kennedy a jak ji **ovlivnil** jeho přístup.

Citace v textu jsou víceméně v pořádku, problém mám jen s organizací bibliografie. Nechápu, jaký klíč autor použil, neboť se nenamáhal jej vysvětlit. Standartní nicméně bývá, uvést vědce a jejich díla v abecedním pořadí. Rovněž si mohl dát více práce s úpravou, např. *Cambridge History of the Cold War* má tři svazky a ne dva, občas není správná interpunkce a někde scházejí kódy ISBN.

K formálním náležitostem snad jen doplním problémy strukturálního rázu. Úvod se na mnoha místech shoduje se závěrem, což jen podtrhuje neustálé opakování týchž argumentů v samotném textu. Rovněž by si M. Jaroš měl uvědomit, že Summary není pouhým překladem závěru, ale má odlišnou funkci. **D**

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Předložená bakalářská práce *Zátoka sviní a její vliv na americko-kubánské vztahy* není kvalitní. Podle mého soudu samotný problém tkví už ve volbě značně neoriginálního tématu, se kterým si kolega Jaroš nebyl schopen poradit. Především si nenastudoval adekvátní literaturu, která by mu mohla poskytnout metodologické nástroje, teoretický rámec, a především historický kontext. Výsledek je tak spíše delším syntetickým referátem a slohovým cvičením než vědeckou prací. Rovněž se nabízí otázka, zdali autora k tomuto přístupu přivedla jeho nevědomost, nebo si jen chtěl ulehčit práci. Buď, jak buď, propříště by se měl takového pojetí jednoznačně vyvarovat. **E**

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jakým způsobem autor postupoval při hledání a výběru literatury k tématu? Proč absentují velmi známé tituly, případně pramenné edice?

Proč se M. Jaroš nepokusil alespoň stručně zhodnotit roli Kuby, Sovětského svazu eventuelně východního bloku během invaze?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F): Mé hodnocení předložené práce je na hraně. Sice ji doporučuji k obhajobě, ale navrhuji známku E - dostatečně.

Datum: 16. 5. 2019

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.